

מֵהֶם, בְּגִלּוֹל שֶׁהוּא הִיָּה עֵתִיד
לְהִתְקַרֵּב לְמַעֲלָה וּלְדַבֵּק
בְּקְדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא, וְלֵאחֹר
שֶׁנִּדְבַק, שָׁלַט עַל דְּגֵי הַיָּם, וְרָמַז
לְאַהֲרֹן אָחִיו שִׁיכָּה אֶת הַיָּם
וְיָמוּתוּ הַדְּגִים, וְהוּא לֹא עָשָׂה
כֵּן, בְּגִלּוֹל שְׂאוֹתָהּ דְרָגָה שְׁלוֹ
שׁוֹלְטָת עֲלֵיהֶם וְכֵּה נִכְרָאוּ, וְלֹא
רָצָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שִׁיכָּה
הוּא בְּשִׁבִיל לְהִתְהַפֵּךְ לָהֶם
לְאוֹיֵב. וְכִשְׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּתוּב עֲלָיו
(ישעיה מג) כִּי תַעֲבֹר בְּמִים אֲתָךְ אֲנִי
וְגוֹמֵר. שֶׁזֶה וְיִרְדּוּ בְדַגַּת הַיָּם
וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם לְקַבֵּל דְרָגָא דְשָׁמַיִם. דְּבַהּ הוּא
שָׁמַיִם, שְׂבֹאוֹתָהּ דְרָגָה שׁוֹלְטָת
עֲלֵיהֶם, וְזוֹ תְּפָאֵרָת.

וְאִיךָ עַל גַּב שֶׁבְּדַרְגַּת הַנִּצְחָה נַעֲשׂוּ
כָּל דְּגֵי הַיָּם וְהַעוֹפוֹת, לֹא כְּתוּב
שֵׁם אֱלֹא עוֹף כְּנָף, אֲכָל עֲכָשׁוּ
קָרָא לָהֶם עוֹף הַשָּׁמַיִם, בְּגִלּוֹל
שֶׁבֶן אָדָם לֹא שׁוֹלְט עֲלֵיהֶם אֱלֹא
מִצַּד שֶׁל שָׁמַיִם. וּבַבְּהֵמָה -
שׁוֹלְט עֲלֵיהֶם בְּסוּד שֶׁל הוֹד
שְׁנוֹתָן לוֹ סִיּוּעַ, שֶׁהָרִי בְּאוֹתוֹ יוֹם
נִכְרָאוּ הַבְּהֵמוֹת. וּבְכָל הָאָרֶץ -
שׁוֹלְט בְּסוּד שֶׁל צַדִּיק שֶׁנִּקְרָא
כָּל, וְהוּא שׁוֹלְט עַל הָאָרֶץ, אָרֶץ
הָעֲלִיּוֹנָה. כֵּן גַּם אָדָם לְמִטָּה
שׁוֹלְט עַל אָרֶץ הַתְּחִתּוֹנָה, מִשׁוּם
שֶׁהִפֵּל בּוֹ. וּבְכָל הָרִמְשׁ הָרִמְשׁ
עַל הָאָרֶץ - שׁוֹלְט עֲלֵיהֶם אָדָם
מִסִּיּוּעַ שְׁנַתָּן לוֹ מֵאָרֶץ הַחַיִּים,
הַמְּלָכוֹת הָעֲלִיּוֹנָה: (ע"כ מִהַשְׁמָטוֹת)
פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּמִצְוֹת
הַתּוֹרָה וְאָמַר, מִצְוֹת הַתּוֹרָה
שְׁנַתָּן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְיִשְׂרָאֵל, כֵּלָן כְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה
בְּדֶרֶךְ כָּלֵל.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. זוֹהִי
הַמִּצְוָה הַרְּאשׁוֹנָה שֶׁל הַכָּל.
וְנִקְרָאת מִצְוָה זוֹ יְרֵאת ה',
שֶׁנִּקְרָאת רֵאשִׁית, שֶׁכְּתוּב (תהלים
קיא) רֵאשִׁית חֲכֵמָה יְרֵאת ה'. (משלי

מִנְיֵיהוּ בְּגִין דְּאִיהוּ הָוָה זְמִין לְקַרְבָּא לְעֵילָא
וְלֹא תִדְבַקָא בְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּלְבַתָּר כַּד
אֲתִדְבַק שְׁלִיט עַל נוּגֵי יַמָּא. וְרָמַז לְאַהֲרֹן
אָחִיו דִּימְחֵי יַת יַמָּא וְיָמוּתוּן נוּגֵי וְאִיהוּ לֹא
עֲבִיד הַכִּי, בְּגִין דְּהֵיִיא דְרָגָא דִּילֵיהּ שְׁלִיט
עֲלֵייהוּ וּבִיהּ אֲתַבְּרִיאוּ וְלֹא כְּעָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא דִּימְחֵי אִיהוּ, בְּגִין לְאַתְהַפְּכָא לְהוּ
לְאוֹיֵב. וְכַד בַּר נֶשׁ אֲזִיל בְּאַרְחוּי דְקִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא כְּתוּב עֲלֵיהּ (ישעיה מ"ג) כִּי תַעֲבֹר
בְּמִים אֲיַתָךְ אֲנִי וְגוֹ'. דְּהָא וְיִרְדּוּ בְדַגַּת הַיָּם
וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם לְקַבֵּל דְרָגָא דְשָׁמַיִם. דְּבַהּ הוּא
דְרָגָא שְׁלִיט עֲלֵייהוּ וְזֵא תְּפָאֵרָת.

וְאִיךָ עַל גַּב דְּבְּרָגָא דְנִצְחָה אֲתַעֲבִידוּ כָּל
נוּגֵי יַמָּא וְעוֹפֵי, לֹא כְּתוּב תְּמִין אֱלֹא עוֹף
כְּנָף אֲכָל הַשְּׂתָא קָרִי לְהוּ עוֹף הַשָּׁמַיִם בְּגִין
דְּבַר נֶשׁ לֹא שְׁלִיט עֲלֵייהוּ אֱלֹא מִסְטָרָא
דְשָׁמַיִם. וּבַבְּהֵמָה שְׁלִיט עֲלֵייהוּ בְּרִזָּא דְהוּ"ד
דִּיהִיב לֵיהּ סִיּוּעָא דְהָא בְּהֵוּא יוֹמָא
אֲתַבְּרִיאוּ בְּעִירָן. וּבְכָל הָאָרֶץ שְׁלִיט בְּרִזָּא
דְצַדִּיק דְאֶקְרִי כ"ל וְאִיהוּ שְׁלִיט עַל הָאָרֶץ
אַרְעָא עֲלֵאָה. הַכִּי נִמֵּי בַר נֶשׁ לְתַתָּא שְׁלִיט
עַל אַרְעָא תְּתָאָה בְּגִין דְכוּלָּא בִּיהּ. וּבְכָל
הָרִמְשׁ הָרִמְשׁ עַל הָאָרֶץ שְׁלִיט עֲלֵייהוּ בַר
נֶשׁ מִסִּיּוּעָא דְאֲתִיְהִיב לֵיהּ מֵאָרֶץ הַחַיִּים
מְלָכוֹת עֲלֵאָה: (ע"כ כַּאן מִהַשְׁמָטוֹת)

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּפִקּוּדֵי אוּרִייתָא. וְאָמַר
פִּקּוּדֵי אוּרִייתָא דִּיהֵב קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְיִשְׂרָאֵל כֵּלָהוּ בְּאוּרִייתָא בְּאַרְחָה כָּלֵל כְּתוּבֵי:
בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. הָדָא הִיא פִּקּוּדָא
קִדְמָא"ה דְכָלֵּא. וְאֶקְרִי פִּקּוּדָא דָּא
יְרֵאת יי דְאֶקְרִי רֵאשִׁית. דְכְּתוּב, (תהלים קיא)
רֵאשִׁית חֲכֵמָה יְרֵאת יי. (משלי א) יְרֵאת יי
רֵאשִׁית דַּעַת. בְּגִין דְּמִלָּה דָּא רֵאשִׁית אֶקְרִי.

וְדָא אִיהִי תְרַעָא לְאַעְלָא גּוּ מְהִימְנוּתָא. וְעַל פְּקוּדָא דָּא אַתְקִימִים כָּל עַלְמָא.

יִרְאָה אַתְפָּרֵשׁ לְתַלְתַּת סְטָרִין. תְּרִין מְנַיִיהוּ לֵית בְּהוּ עֵיקְרָא כְּדָקָא יְאוּת, וְחַד

עֵיקְרָא דִּירְאָה. אֵית בַּר נֶשׁ דְּדַחִיל מְקַדְּשָׁא בְּרִיף הוּא בְּגִין דִּיִּיחּוּן בְּנוּהִי וְלֹא יְמוּתוּן. אוּ

דְּחִיל מְעוּנָשָׁא דְּגוּפִיהּ אוּ דְּמְמוּנִיהּ. וְעַל דָּא דְּחִיל לִיהּ תְּדִיר. אֲשַׁתְּכַח יִרְאָה דְּאִיהוּ דְּחִיל

לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לֹא שְׂוִי לְעֵקְרָא. אֵית בַּר נֶשׁ דְּדַחִיל מִן קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא בְּגִין דְּדַחִיל

מְעוּנָשָׁא דְּהוּא עַלְמָא וְעוּנָשָׁא דְּגִיהֶנָם. תְּרִין אֲלִין לָאוּ עֵיקְרָא דִּירְאָה אֲנוּן וְשִׂרְשָׁא דִּילִיהּ.

יִרְאָה דְּאִיהִי עֵקְרָא, לְמַדְחַל בַּר נֶשׁ לְמֵאֲרִיָּה בְּגִין דְּאִיהוּ רַב וְשְׁלִיט

עֵקְרָא וְשִׂרְשָׁא דְּכָל עַלְמִין וְכָלָא קַמִּיהּ כְּלָא חֲשִׁיבִין. כְּמָה דְּאַתְמָר (דְּנִיאל ד) וְכָל דִּיִּירִי אֲרַעָא

כְּלָא חֲשִׁיבִין. וְלִשְׂוָאָה רְעוּתִיהּ בְּהוּא אַתְר דְּאַקְרִי (נ"א ב) יִרְאָה.

בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאַמֵּר וּוִי אִי אִימָא וּוִי אִי לֹא אִימָא. אִי אִימָא יִנְדַעוּן חֲיִיבִין הִיף

יִפְלַחוּן לְמֵאֲרִיָּהוּן. אִי לֹא אִימָא יֵאבְדוּן חֲבֵרִיָּא מְלָה דָּא. בְּאַתְר דִּירְאָה קְדִישָׁא שְׂרִי,

מְלַרְע אֵית יִרְאָה רְעָה דְּלָקִי וּמְחִי וּמְקַטְרַג וְאִיהִי רְצוּעָה לְאַלְקָאָה חֲיִיבִיא. וּמֵאֵן דְּדַחִיל

בְּגִין עוּנָשׁ דְּמִלְקִיוּתָא וְקַטְרוּגָא כְּמָה דְּאַתְמָר. לֹא שְׂרִיא עֲלִיהּ הֵהִיא יִרְאָת יִי

דְּאִיקְרִי יִרְאָת יִי לְחַיִּים. אֲלֹא מֵאֵן שְׂרִיא עֲלִיהּ הֵהִיא יִרְאָה רְעָה. וְאַשְׁתְּכַח דְּשְׂרִיא

עֲלִיהּ הֵהִיא רְצוּעָה יִרְאָה רְעָה וְלֹא יִרְאָת יִי. וּבְגִין כִּף אַתְר דְּאַקְרִי יִרְאָת יִי רֵאשִׁית דַּעַת

(א) יִרְאָת ה' רֵאשִׁית דַּעַת. מִשּׁוּם שְׂדֵבֵר זֶה נִקְרָא רֵאשִׁית, וְזֶה הַשְּׂעִר לְהַכְנִס לְתוֹךְ הָאֲמוּנָה, וְעַל הַמְצָוָה הַזֶּה מִתְקִימִים כָּל הָעוֹלָם.

הִירְאָה נִפְרְדַת לְשִׁלְשָׁה צְדָדִים, שְׁנַיִם מֵהֶם אֵין בְּהֶם עֵקֶר כְּרֵאוּי, וְאַחַד עֵקֶר שֶׁל יִרְאָה. יֵשׁ אָדָם שִׁירָא מִהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא כְּדִי שְׂיִחִיו כְּנִיו וְלֹא יְמוּתוּ, אוּ שִׁירָא מְעַנֵּשׁ שֶׁל גּוּפוֹ אוּ שֶׁל מְמוּנּוֹ, וְעַל כֵּן יִרָא מְמַנּוֹ תְּמִיד. נִמְצְאָת הִירְאָה שֶׁהוּא יִרָא מִן הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא לֹא שֵׁם אוֹתָהּ לְעֵקֶר. יֵשׁ אָדָם שֶׁפּוֹחַד מִן הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא מִשּׁוּם שֶׁפּוֹחַד מְעַנֵּשׁ אוֹתוֹ הָעוֹלָם וּמְעַנֵּשׁ הַגִּיהֶנָם. שְׁנֵי אֵלֶּה לֹא עֵקֶר שֶׁל יִרְאָה הֵם וְהַשְּׂרֵשׁ שֶׁלּוֹ.

הִירְאָה שֶׁהִיא עֵקֶר, שְׂאָדָם יִירָא מְרַבּוּנוֹ מִשּׁוּם שֶׁהוּא גְדוֹל וְשְׁלִיט, עֵקֶר וְשִׂרְשׁ שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְהַכָּל לְפָנָיו כְּלָא חֲשׁוּבִים, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (דְּנִיאל ד) וְכָל דִּיִּירִי הָאָרֶץ פְּאִינָם חֲשׁוּבִים, וְלִשְׁמֵי אֵת רְצוּנוֹ בְּאוֹתוֹ הַמְקוּם שֶׁנִּקְרָא יִרְאָה.

בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאַמֵּר, אוּי אִם אִמֵּר, וְאוּי אִם לֹא אִמֵּר. אִם אִמֵּר - יִדְעוּ הַרְשָׁעִים אִיף יַעֲבְדוּ אֵת רַבּוֹנָם. אִם לֹא אִמֵּר - יֵאבְדוּ הַחֲכָרִים אֵת הַדְּבָר הַזֶּה. בְּמְקוּם שֶׁשׁוֹרָה יִרְאָה קְדוּשָׁה, מְלַפְנֵיהּ יֵשׁ יִרְאָה רְעָה שְׁמִלְקָה וּמְכָה וּמְקַטְרַגָּת, וְהִיא הַרְצוּעָה לְהַלְקוֹת אֵת הַרְשָׁעִים, וּמִי שֶׁפּוֹחַד בְּגַלְל עֲנֵשׁ הַמְלָקוֹת וְהַקְטְרוּג כְּמוֹ שְׁנֵתְבָאֵר, לֹא שׁוֹרָה עֲלָיו אוֹתָהּ יִרְאָת ה' שֶׁנִּקְרָאת יִרְאָת ה' לְחַיִּים. אֲלֹא מִי שׁוֹרָה עֲלָיו? הִירְאָה הַרְעָה הֵהִיא. וְנִמְצָא שֶׁשׁוֹרָה עֲלָיו הַרְצוּעָה הֵהִיא, יִרְאָה רְעָה וְלֹא יִרְאָת ה'.

וּמִשּׁוּם כִּף הַמְקוּם שֶׁנִּקְרָא יִרְאָת ה' נִקְרָא רֵאשִׁית דַּעַת, וְעַל כֵּן נִכְלַלְתָּ כָּאֵן הַמְצָוָה הַזֶּה, וְזֶה